

Konuyu eskiden beri merak ederdim ama Güney Afrika Cumhuriyeti tarihini okurken merakımı biraz giderdim.

Latin ve Orta Amerika'dan başlarsak; Brezilya dışında bütün alan İspanya sömürgesiydi. Sonra İngiltere ve bir oranda Fransa da devreye giriyor. Bolivya, Paraguay, Şili, Arjantin ve daha sayılabilecek ülkelerin sınırları neye göre belirlenmiş, bilmiyorum. Bu bölgenin tarihini okumak gerekir. Başka bölgelerde olduğu gibi yapay olarak çizilmiş sınırlar mutlaka vardır. Burada asıl önemli olan yapay sınırlar içinde yaşayan ve bir dönem aynı kökenden gelen halkların, diyelim 100 yıl sonra farklı uluslar olmalarıdır. Sözü edilen örnekte yerli halkın (İndigenos) bulunması, sömürgecilerin Avrupa'dan gelip (özellikle İspanya) yerleşmeleri, Katolik olmaları ve aynı dili konuşmaları farklı ulusların ortaya çıkmasını engellemiyor.

Her bölge için, eskiden aynı olan, yapay sınırlar içinde bir dönem ayrı yaşayınca farklı uluslara bölünen halkların gelişmesinin ayrı incelenmesi gerekir.

“Emperyalizmin oyunu” değildir bu, farklı topraklarda yaşayanların farklılaşarak ayrı uluslar oluşturmalarıdır.

Gelelim Ortadoğu'ya...

Sınırlar yapay çizilmiştir, biliniyor. Burada asıl önemli olan bir dönem tek halk olan Arapların farklı uluslara bölünmesidir. Arap ulusu en az 50 yıldır bulunmuyor. Genellikle Müslüman olmaları (Sünni ve Şii olarak ayrılıyorlar, Hristiyanlar da var), aynı dili konuşuyorlar, yıllarca Osmanlı sömürgesi olmuşlar ve çizilen sınırlar içinde ayrı yaşamaya başlayınca farklı uluslar ortaya çıkıyor.

Suriye, Ürdün, Suudi Arabistan, Mısır, Irak ve daha sayılabilir ulusları bulunuyor. Bunları “Arap ulusu” ortak paydası altında toplayamazsınız.

Genel olarak Araplar değil, farklı Arap ulusları Filistin'e destek olmuyorlar. Yıllardan beri böyledir.

Afrika'da da benzer durum bulunuyor. 1884'te Berlin'de yapılan Kongo Konferansı'nda kıta üzerinde sınırlar çizilmiş, bazıları değişmiş, bazıları değişmemiş ve bir süre sonra hepsi sabitlenmiş. O sınırlar içinde yaşayan geçmiş benzeyen halklardan ayrı uluslar doğmuş.

Aynı dilin konuşulması, yüz yıl öncesine kadar tarihin ortak olması tek ulus olmak için yetmiyor.

Birkaç yıl önce Londra'da alt emperyalizm konulu konferansta, gelecekte tek değil iki Kürt devleti kurulması mümkündür, dediğimde dinleyiciler hayretle bakmışlardı.

Daha önce tek olan bir halkın 60-100 yıl başka halklarla (Türk, İran, Arap) zoraki de olsa birlikte yaşayıp birbirinden farklı gelişmemesi mümkün değildir.

Diğer bölgelerdeki gibi bu konu da ayrıca incelenmelidir.